Azonosító jel:					

INFORMATIKA EMELT SZINTŰ GYAKORLATI VIZSGA

2005. október 27., 8:00

A gyakorlati vizsga időtartama: 240 perc

Beadott dokumentumok	
Piszkozati pótlapok száma	
Beadott fájlok száma	

A beadott fájlok neve	

OKTATÁSI MINISZTÉRIUM

Informatika — emelt szint	Azonosító jel:					

Fontos tudnivalók

A gyakorlati feladatsor megoldásához 240 perc áll rendelkezésére.

A vizsgán **használható eszközök**: a vizsgázó számára kijelölt számítógép, papír, toll, ceruza, vonalzó, lepecsételt jegyzetlap.

A feladatlap belső oldalain és a jegyzetlapon készíthet **jegyzeteket**, ezeket a vizsga végén be kell adni, de tartalmukat nem fogják értékelni.

A feladatokat tetszőleges sorrendben megoldhatja.

Felhívjuk a figyelmet a **gyakori** (10 percenkénti) **mentésre**, és feltétlenül javasoljuk a mentést minden esetben, mielőtt egy másik feladatba kezd.

Vizsgadolgozatát a feladatlapon található **azonosítóval megegyező** nevű **vizsgakönyvtárba** kell mentenie! Ellenőrizze, hogy a feladatlapon található kóddal megegyező nevű könyvtár elérhető-e, ha nem, még a vizsga elején jelezze a felügyelő tanárnak!

Munkáit a **vizsgakönyvtárába mentse**, és a vizsga végén **ellenőrizze**, hogy minden megoldás a megadott könyvtárban van-e, mert csak ezek értékelésére van lehetőség! Ellenőrizze, hogy a beadandó állományok olvashatók-e, mert a nem megnyitható állományok értékelése nem lehetséges!

A **forrásfájlokat** a vizsgakönyvtárban találja.

Javasoljuk, hogy a feladatokat először **olvassa végig**, utána egyenként oldja meg az egyes részfeladatokat!

Amennyiben számítógépével **műszaki probléma** van, jelezze a felügyelő tanárnak! A jelzés ténye és a megállapított hiba jegyzőkönyvezésre kerül. A kiesett idővel a vizsga ideje hoszszabb lesz. Amennyiben a hiba mégsem számítógépes eredetű, a javító tanár értékeléskor köteles figyelembe venni a jegyzőkönyv esetleírását. (A rendszergazda nem segítheti a vizsgázót a dolgozat elkészítésében.)

A vizsga végén a feladatlap első oldalán Önnek fel kell tüntetnie a vizsgakönyvtárban és alkönyvtáraiban található, Ön által előállított és beadott fájlok számát, illetve azok nevét. A vizsga végeztével addig ne távozzon, amíg ezt meg nem tette, és a felügyelő tanárnak ezt be nem mutatta!

Kérjük, jelölje be, hogy mely operációs rendszeren dolgozik, és melyik programozási környezetet használja!

Operációs rendszer:

O Windows O Linux

Programozási környezet:

O Turbo Pascal 7.0
O Borland C++ 6
O Visual Basic 6
O Perl
O Delphi 6.0
O Delphi 6.0
O Visual Studio

1. Télapó

A Télapó Szolgálat Közhasznú Baráti Társaság télapókat és krampuszokat közvetít. A krampuszok prezentációban gyűjtik a gyerekekről az információkat, hogy a télapó egy laptop képernyőjéről olvassa majd azt fel. A tervezett prezentáció vázlata:

Készítse el a fenti terv és a mellékelt *leiras.txt*, *hope.gif* és *portre.jpg* felhasználásával, az alábbi pontosításokkal, a prezentációt! A prezentáció elkészülte után körlevélben értesíteni kell a télapó segédeit az új sablon használatáról. Az ehhez szükséges adatok a *beosztas.txt* fájlban találhatók.

- 1. A prezentációt mikulas néven mentse!
- 2. Az összes dia háttere (61; 61; 183) RGB kódú kék szín.
- 3. A szövegek betű és bekezdés formátuma az alapértelmezett maradhat, de a betű fehér.
- 4. Írja be az első mintán látható szöveget az első diára!
- 5. A címdián megjelenő portré a dia széleitől 3 mm-re van és magassága 5 cm. Az eredeti képet ennek megfelelően kell arányosan módosítani.
- 6. A címdián szereplő hópihe felét megtalálja a *hope.gif* állományban. A piros színt módosítsa átlátszóra és készítse el a hópelyhet! A részek összeillesztése 200%-os nézetben pontosnak látszódjon!
- 7. A hópelyhet méretezze arányosan úgy, hogy magassága 5 cm legyen! A hópelyhet a dia jobb felső sarkába helyezze el, a dia széleitől körülbelül 3 mm-re!
- 8. A gyerekről szóló leírás egy 12,5 cm × 14,5 cm-es (szélessége nagyobb) mezőbe kerül, mely nagyjából a második mintának megfelelően helyezkedik el, szegély nélkül. A szöveg ezen belül felsorolás jel nélkül balra igazított. A dia elkészítéséhez használhatja a *leiras.txt* egyik szövegét.
- 9. A hópelyheket a címdián szereplőnek a 25%-osra történő kicsinyítésével készítse el! A dián egy hópehely a név és a szöveg közé kerüljön, további 15 hópelyhet elszórtan helyezzen el a szöveg előtt és alatt! Ezt a 15 hópelyhet foglalja csoportba!
- 10. A címdia középről kifelé tágulva jelenjen meg, de a szövegnek és a képeknek ne legyen egyéni animációja! A többi dia kattintásra, a lehető legegyszerűbb módon jelenjék meg, de rajta minden elemnek legyen animációja!

- 12. A név megjelenését azonnal követi a "hóesés". A hópehely csoport a dia tetejéről lassan ereszkedjen le!
- 13. A hóesés után jelenjen meg a szöveg. Minden bekezdés megjelenéséhez külön kattintásra legyen szükség! Olyan animációt válasszon, amiben a betűk és sorok egymás után, az olvasás sorrendjében jelennek meg!
- 14. A szöveg megjelenését kattintás nélkül kövesse a szöveg fölötti utolsó hópehely, egyszerű megjelenéssel!
- 15. A leiras.txt felhasználásával készítsen mindkét gyerekről diát!
- 16. Írjon egyszerű körlevelet és mentse uzenet néven a télapó segédeinek az alábbi szöveggel és formátummal! A mezőkbe a beosztas.txt-ben található adatokat helyettesítse! Az üzenetet egyesítse az adatokkal, majd mentse level néven! (Amennyiben az OpenOffice.org programot használja, sorszámozottan mentse a leveleket! A dolgozat fedőlapjára csak az első és az utolsó sorszámú állomány nevét írja fel!).

Kedves <<<név>>!

Ezúton értesítelek, hogy a jövő hét elejétől a megbeszélt prezentáció használható. Feltöltésére a szokott időben – minden héten <<nap>> – van módod.

Jó munkát kívánok:

Télapó

30 pont

	Azonosító jel:										
--	----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Ingatlanközvetítő

Készítsen táblázatot, a Házal Ingatlanközvetítő 2005. évi ingatlanforgalmáról!

A megoldás során vegye figyelembe a következőket!

- Amennyiben lehetséges, a megoldás során képletet, függvényt, hivatkozást használjon!
- Amennyiben szükséges, segédszámításokat külön cellákban végezhet.
- A részfeladatok között van olyan, amely egy korábbi kérdés eredményét használja fel. Ha egy részfeladatot nem sikerült teljesen megoldania, használja a megoldását úgy, ahogy van, vagy számot adó kifejezés helyett írjon be "1,2"-et vagy "120 000"-et, szöveg helyett pedig a "nem tudom" szavakat, és azzal dolgozzon tovább! Így ugyanis pontokat kaphat erre a részfeladatra is.

Az ingatlan.txt fájl tartalmazza a 2005-ben értékesített ingatlanok főbb adatait (irányítószám, település, alapterület négyzetméterekben, az egész- és a félszobák száma, építés éve, eladási ár millió forintban)

Az ingatlan értékesítéséért a vételár nagyságától függő üzletszerzői jutalékot számított fel a közvetítő iroda.

Ár	Jutalék %-ban
10 000 000 Ft alatt	1,2
10 000 000 Ft-tól 19 999 999 Ft-ig	1
20 000 000 Ft és felette	0,8

- 1. Nyissa meg táblázatkezelő program segítségével az *ingatlan.txt* adatfájlt (tabulátorokkal tagolt szövegfájl) úgy, hogy az "Irányítószám" az *A1*-es cellába kerüljön! Mentse a táblázatkezelő saját formátumában *ingatlan2005* néven!
- 2. A táblázat első sorában állítsa be a szövegirányt függőlegesre!
- 3. Számítsa ki az értékesített ingatlanok két tizedesre kerekített átlagárát (millió forintban) a *G195*-ös cellában!
- 4. A *H2:H194* tartományban függvény segítségével határozza meg az egyes adatsoroknak megfelelő jutalék százalékokat a fenti táblázat alapján! Figyeljen arra, hogy az ár a táblázatban millió forintban szerepel!
- 5. Az *I2:1194* tartományban számítsa ki minden ingatlanhoz a *H* oszlopban meghatározott százalékláb alapján az üzletszerzői jutalékot forintban! Állítson be ezekre az értékekre tizedesjegyek nélküli pénznem formátumot!
- 6. A *J2:J194* tartományban határozza meg az egyes lakások négyzetméterenkénti árát (az ár és alapterület hányadosát) ezer forintban! Állítson be egyéni számformátumot úgy, hogy a kiszámított érték után egy szóközzel elválasztva az "eFt" legyen olvasható! (Pl.: 298 eFt) A szám törtrészét ne jelenítse meg!

- 7. Az üzletszerzői jutalék az iroda és az ügynök között osztódik meg úgy, hogy 80%-a az üzletkötő ügynököt illeti meg. Határozza meg az *I195*-ös cellában az Ingatlanközvetítő iroda 2005. évi jutalékát!
- 8. Függvény segítségével határozza meg a *B196*-os cellában, hogy melyik településen van a legdrágább eladott ingatlan!
- 9. Készítsen az alapterületek és árak felhasználásával XY diagrammot külön munkalapra úgy, hogy az ábrázolt pontokat nem köti össze! Az *x*-tengely az alapterületeket, az *y*tengely az árakat tartalmazza! A tengelyek felirataként tüntesse fel ezeket! Jelmagyarázat ne legyen, de a könnyebb értékleolvasás miatt alkalmazzon függőleges és vízszintes rácsokat tetszőleges sűrűséggel!

15 pont

gyakorlati vizsga 0521

Azonosító jel:									
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Mataku

A Magyar Talált Kutya (MATAKU) hivataltól az elveszett és még meg nem talált ebekről adatokat kaptunk a *eltunt.txt* és a *kutya.txt* állományokban. A fájlok tabulátorokkal tagoltak, és az első soruk tartalmazza a mezőneveket.

- 1. Készítsen új adatbázist *mataku* néven! A mellékelt adattáblákat, amelyek a kutyák tulajdonosai által megadott adatokat tartalmazza, importálja az adatbázisba *eltunt* és *kutya* néven!
- 2. Beolvasás után állítsa be a megfelelő adatformátumokat és kulcsokat! A táblákba ne vegyen fel új mezőt!

Az adattáblák szerkezete:

eltunt (sor, hely, mikor)

sor	Az elveszett kutya azonosítója (szám); ez a kulcs
hely	Az elvesztés helye: városnév, illetve Budapesten a kerület (szöveg)
mikor	Az elvesztés időpontja (dátum)

kutya (sor, fajta, nem, kor, neve)

sor	Az elveszett kutya azonosítója (szám), ez a kulcs
fajta	A kutya fajtája vagy a keverékek megnevezése (szöveg)
nem	A kutya neme (szöveg)
kor	A kutya kora évben, egy tizedes jegy pontosan (szám)
neve	A kutya neve (szöveg)

Kutya		Eltunt
Sor	<u> </u>	Sor
fajta		hely
nem		mikor
kor	-	
neve		
	1	

Készítse el a következő feladatok megoldását! A zárójelben lévő néven mentse el azokat!

- 3. Írassa ki a dalmata fajtájú kutyák nevét, nemét, fajtáját és korát! (A)
- 4. Listázza ki a XIII. kerületben elveszett kutyák nevét és az elvesztés időpontját! (B)
- 5. Sorolja fel névsorban azoknak a kutyáknak a nevét és az elvesztés időpontját, amelyek 2004.12.31 után vesztek el! (C)
- 6. Írassa ki annak a kan kutyának a nevét és az elvesztés időpontját, amelyik a legrégebben veszett el! (**D**)

		_	 _		
tó jel:					

- 7. Adja meg lekérdezés segítségével, hogy a fajtatiszta (nem keverék) kutyák közül, melyik fajtából hány darab veszett el (fajta, darabszám)! (E)
- 8. Sorolja fel azokat a helyeket és fajtákat, ahol egy fajtából 1-nél több kutya veszett el! (F)
- 9. Készítsen lekérdezést és jelentést a budapesti kutyák nevéről, az elvesztés helyéről és időpontjáról! A jelentésben az elvesztés helye alapján csoportosítsa az adatokat, és címként jelenjen meg: "A budapesti kutyák"! (G)

30 pont

4. Vigenère tábla

Már a XVI. században komoly titkosítási módszereket találtak ki az üzenetek elrejtésére. A század egyik legjobb kriptográfusának Blaise de Vigenère-nek a módszerét olvashatja a következőkben.

A kódoláshoz egy táblázatot és egy ún. kulcsszót használt. A táblázatot a jobb oldali ábra tartalmazza.

A tábla adatait a *vtabla.dat* fájlban találja a következő formában.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ BCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZA CDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZAB DEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZA EFGHIJKLMNOPQRSTUVWXY FGHIJKLMNOPQRSTUVW

Készítsen programot kodol néven a következő feladatok végrehajtására!

- 1. Kérjen be a felhasználótól egy maximum 255 karakternyi, nem üres szöveget! A továbbiakban ez a nyílt szöveg.
- 2. Alakítsa át a nyílt szöveget, hogy a későbbi kódolás feltételeinek megfeleljen!

A kódolás feltételei:

- A magyar ékezetes karakterek helyett ékezetmenteseket kell használni. (Például á helyett a; ő helyett o stb.)
- A nyílt szövegben az átalakítás után csak az angol ábécé betűi szerepelhetnek.
- A nyílt szöveg az átalakítás után legyen csupa nagybetűs.
- 3. Írja ki a képernyőre az átalakított nyílt szöveget!
- 4. Kérjen be a felhasználótól egy maximum 5 karakteres, nem üres kulcsszót! A kulcsszó a kódolás feltételeinek megfelelő legyen! (Sem átalakítás, sem ellenőrzés nem kell!) Alakítsa át a kulcsszót csupa nagybetűssé!
- 5. A kódolás első lépéseként fűzze össze a kulcsszót egymás után annyiszor, hogy az így kapott karaktersorozat (továbbiakban kulcsszöveg) hossza legyen egyenlő a kódolandó szöveg hosszával! Írja ki a képernyőre az így kapott kulcsszöveget!
- 6. A kódolás második lépéseként a következőket hajtsa végre! Vegye az átalakított nyílt szöveg első karakterét, és keresse meg a vtabla.dat fájlból beolvasott táblázat első oszlopában! Ezután vegye a kulcsszöveg első karakterét, és keresse meg a táblázat első sorában! Az így kiválasztott sor és oszlop metszéspontjában lévő karakter lesz a kódolt szöveg első karaktere. Ezt ismételje a kódolandó szöveg többi karakterével is!
- 7. Írja ki a képernyőre és a kodolt. dat fájlba a kapott kódolt szöveget!

Példa:

Nyílt szöveg: Ez a próba szöveg, amit kódolunk!

 $Sz\"oveg \ \acute{a}talak \acute{i}t\acute{a}sa: \texttt{EZAPROBASZOVEGAMITKODOLUNK}$

Kulcsszó: auto

Kulcsszó nagybetűssé alakítása: AUTO

Nyílt szöveg és kulcsszöveg együtt:

	Е	Z	A	Ρ	R	0	в	A	S	Z	0	v	Ε	G	A	м	I	Т	к	0	D	0	L	U	N	к
	A	U	т	0	A	α	Н	о	A	α	Н	0	A	α	т	0	A	σ	т	0	A	U	т	о	A	U
Kódo	olt s	SZÖ	veg	5:																						

E T T D R I U O S T H J E A T A I N D C D I E I N E

45 pont

	Maximális pontszám	Elért pontszám	Javító tanár aláírása
Szövegszerkesztés, prezentáció, grafika, weblapkészítés 1. Télapó	30		
Táblázatkezelés 2. Ingatlanközvetítő	15		
Adatbázis-kezelés 3. Mataku	30		
Algoritmizálás, adatmodellezés 4. Vigenère tábla	45		
ÖSSZESEN	120		

	Elért pontszám	Javító tanár aláírása	Programba beírt pontszám
Szövegszerkesztés, prezentáció,			
grafika, weblapkészítés			
Táblázatkezelés			
Adatbázis-kezelés			
Algoritmizálás, adatmodellezés			

jegyző